

Gazprom své závazky z dlouhodobých smluv plní na 100 procent. Plyn však opět prudce zdražuje. Tak kdo za to může?

- CZ24 News | 6. ledna 2022

RUSKO/EU: Plynovodem Jamal už více než patnáct dní proudí ruský plyn v obráceném směru, to znamená z Německa do Polska. Tok plynu je navíc mnohem silnější než v předchozích dnech. Cena plynu se včera kolem poledne začala výrazně zvyšovat a vykazovala růst o více než 30 procent, zatím ale zůstává hluboko pod rekordy z konce loňského roku.

Ruský prezident Vladimir Putin v prosinci řekl, že Německo nakupuje ruský plyn a prodává ho pak do Polska a na Ukrajinu. Tyto dvě země mají s Ruskem zhoršené vztahy a zdráhají se od něj plyn nakupovat přímo.

Plyn včera ráno proudil Jamalem z Německa do Polska v hodinovém objemu téměř 9,9 milionu kilowatthodin (kWh/h), ukazují záznamy z německé měřicí stanice Mallnow, která leží u hranice s Polskem. V pondělí to bylo 5,8 milionu a minulý týden ve čtvrtek 1,2 milionu kWh/h. Jamal přivádí do Evropy plyn ze sibiřské části Ruska.

Plynovodem Jamal proudí zhruba šestina běžného ročního objemu plynu, který Rusko vyváží do Evropy a Turecka. Rusko preferuje dlouhodobé smlouvy na dodávání plynu, od kterých se však Evropská unie začala odklánět. Brusel už dlouho deklaruje, že unie chce závislost na ruském plynu snížit.

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘÍSPĚT

Ruský plynárenský podnik Gazprom si tak jako v minulých dnech ani na včerejšek nezarezoval žádnou tranzitní kapacitu pro export plynu Jamalem, ukazují výsledky příslušné aukce. Gazprom si na prosincové aukci zarezoval na leden tranzitní kapacitu pro export suroviny plynovodem Jamal v objemu 8,3 milionu kWh/h.

Cena plynu ve světě se loni na podzim začala prudce zvyšovat, jak se začaly obnovovat ekonomické aktivity dříve citelně utlumené kvůli pandemii. Cena pro evropský trh se postupně vyšplhala nad 180 eur (4470 Kč) za megawatthodinu (MWh). Včera dopoledne se cena suroviny s dodáním v únoru pohybovala ve virtuálním obchodním uzlu Title Transfer Facility (TTF) v Nizozemsku kolem 87 eur (2160 Kč) za MWh. Později se ale začala výrazně zvyšovat a kolem 13:00 SEČ přidávala přes 30 procent na 99 eur (2450 Kč) za MWh. Ceny v TTF jsou pro evropský trh určující.

Ceny plynu v posledních týdnech výrazně kolísají. Před koncem roku se po výstupu na rekord začaly rychle snižovat, až se dostaly k 80 eurům za megawatthodinu. K přechodnému poklesu cen přispěl i fakt, že se na lodích do Evropy začal více dovážet zkapalněný zemní plyn (LNG) ze Spojených států.

Cena plynu dodávaného podle dlouhodobých smluv je zpravidla nižší, upozornil už dříve Gazprom. Americký list The Wall Street Journal (WSJ) po prvním citelnějším růstu cen plynu loni na podzim napsal, že Evropské unii se strategie rušení dlouhodobých smluv o dodávkách plynu z Ruska vyplácela, protože plyn byl dlouho levný a bylo ho dost. Když se ale začala citelně zvyšovat poptávka a zásobníky v některých evropských zemích nebyly před zimou dostatečně naplněny, cena prudce vzrostla. Dodávky plynu podle krátkodobých smluv, které unie preferuje, tak začaly být výrazně dražší.

Putin řekl, že Německo by mohlo přispět ke zklidnění situace na trhu, kdyby plyn neprodávalo Polákům a Ukrajincům podle smluv o takzvaných reverzních dodávkách. Obrácený tok plynu v potrubí také Gazpromu komplikuje plnění zásobníků na území EU. Podle ruského prezidenta jsou tak za vysoký růst cen plynu v Evropě zodpovědní němečtí dovozci suroviny.

Požadovaná kapacita na přepravu ruského plynu z Ukrajiny na Slovensko přes hraniční uzel Velké Kapušany, což je další významná cesta pro přepravu ruského plynu dál do Evropy, včera rovněž zůstala nižší. Pohybovala se kolem 285.288 MWh, o trochu více než v pondělí, kdy byla nejnižší od loňského února. Na začátku prosince ale činila téměř 900.000 MWh, ukazují data slovenského provozovatele plynovodů Eustream.

Gazprom se svými západoevropskými partnery před koncem loňského roku dokončil plynovod Nord Stream 2, který má přepravovat ruský plyn po dně Baltského moře přímo do Německa. Zdvojnásobí tak přepravní kapacitu plynovodu Nord Stream, který vede paralelně a který je v provozu od roku 2011. Německé úřady ale zatím nechtějí Nord Streamu 2 vydat povolení k zahájení provozu.

Část politiků v EU tvrdí, že Gazprom schválně dodává méně plynu, aby si vynutil brzké zprovoznění Nord Streamu 2. Kreml, který má nad Gazpromem kontrolu, taková obvinění odmítá a poukazuje na unijní energetickou politiku. Gazprom své závazky z dlouhodobých smluv plní na 100 procent, potvrzují opakovaně jeho největší odběratelé v západní Evropě. Rusko dodává přes 40 procent plynu, který se v EU spotřebovává.

[ZDROJ](#)